

بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه اعتماد به اینترنت GPIUS در کاربران دانشجوی دانشگاه‌های شهر اصفهان سال ۱۳۸۸

The Psychometric Properties of Generalized Pathological Internet Use Scale(GPIUS) in Internet Users Students of Isfahan Universities

Seiied Salman Alavi	سید سلمان علوی ^۱
Fereshte Jannatifard	فرشته جنتی فرد ^۲
Mohammadreza Maracy	محمدرضا مرآثی ^۳
Hossein Rezapour	حسین رضایی ^۴

تاریخ پذیرش: ۸۸/۴/۵

تاریخ وصول: ۸۷/۱۲/۸

Abstract

This study investigated reliability and validity (psychometric properties) of GPIUS. This is a descriptive-analytical research. For this purpose 400 Isfahan university students were subjected. Sampling method was quota sampling. samples completed demographic questionnaire, IAT, YDQ and GPIUS. finally clinical interview (based on DSM-IV-TR) was performed for all of the samples. For data analysis we have used factor analysis, internal consistency, split half, and Cronbach's α ROC Curve by SPSS Software. Factor analysis by principal component and Varimax rotation revealed seven factors for GPIUS. It has acceptable internal consistency (Cronbach $\alpha=0.90$), split half ($r=0.81$) reliability, discriminative validity ($r=0.55$) and concurrent validity ($0.55, 0.61$). best cut off point for this questionnaire is 63. Therefore GPIUS has acceptable psychometric properties and this is a valid and reliable instrument that may be used in research on internet addiction.

Keywords: GPIUS (Generalized Pathological Internet Use), Psychometric Properties, validity, reliability, Internet User.

چکیده

این پژوهش به بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه GPIUS می‌پردازد. این پژوهش از نوع توصیفی تحلیلی می‌باشد که بر روی ۴۰۰ نفر از کاربران دانشجوی شهر اصفهان که به روش نمونه‌گیری سهمیه‌ای از سایتهاي اینترنتی دانشگاه‌های شهر اصفهان انتخاب شده‌اند انجام شده است. پرسشنامه GPIUS، پرسشنامه اعتماد اینترنتی یانگ و آزمون YDQ، به همراه پرسشنامه اطلاعات جمعیت شناختی بر روی هر فرد اجرا شد. همچنین، تمامی گروه نمونه توسط متخصص (روان‌بیشک) و براساس ملاک تشخیصی اعتماد اینترنتی مبتنی بر DSM-IV-TR مورد مصادبه قرار گرفتند. پس از جمع آوری و نمره‌گذاری پرسشنامه‌ها، ویژگی‌های روان‌سنجی آزمون از روش‌های تحلیل عاملی، روایی همزمان، همسانی درونی، تنصیف، بازآزمایی، آلفای کرونباخ و استفاده از منحنی راک (ROC) (توسط نرم‌افزار SPSS محاسبه و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. تحلیل عاملی به روش تأییدی از طریق تحلیل مؤلفه‌های اصلی همراه با چرخش واریماکس، برای پرسشنامه GPIUS، ۷ عامل را استخراج نمود. علاوه بر این برای این پرسشنامه دو نوع روایی دیگر (همزمان $\alpha=0.61$ ، و افتراقی $\alpha=0.55$ و دو نوع پایایی همسانی درونی $\alpha=0.90$) و تنصیف ($\alpha=0.81$) به دست آمد. بهترین نقطه برش بالینی پرسشنامه GPIUS، ۶۳ است. نتایج حاکی است که پرسشنامه تشخیص اعتماد اینترنتی GPIUS در جامعه‌ای ایرانی خصوصیات روان‌سنجی مطلوبی دارد و از آن می‌توان در تحقیقات، جهت شناسایی کاربران اینترنتی معتقد استفاده نمود.

کلید واژه‌ها: پرسشنامه اعتماد اینترنتی GPIUS، ویژگی‌های روان‌سنجی، روایی، پایایی، کاربران اینترنت

۱. کارشناسی ارشد روان‌شناسی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پژوهشگاه علوم پزشکی اصفهان
۲. کارشناس بهداشت، اداره آموزش و پرورش استان اصفهان
۳. استادیار گروه پژوهشگاه اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۴. کارشناس ارشد روان‌سنجی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نائین

Email: alavi@sdlrc.mui.ac.ir

مقدمه

دسترسی به اینترنت، پدیده‌ای رو به گسترش است و هر روز تعداد بیشتری از افراد در زمرة استفاده کنندگان اینترنت قرار می‌گیرند. اینترنت در همه جا حضور دارد: در خانه، مدرسه، دانشگاه و از این قبیل تعداد کاربران اینترنت بطور شگفت‌آوری در حال افزایش است.

در حال حاضر و با توجه به آمارهای موجود چند ساله اخیر، تعداد کاربران اینترنت در کشور ما ۲۵ برابر شده و بیش از ۶۴ درصد از کاربران ایرانی در منزل از اینترنت استفاده می‌کنند که این مسئله نشان دهنده تمایل گسترده استفاده از این ابزار اطلاع رسانی است (ارشلو، ۱۳۸۵). در مورد آمار شیوع اعتیاد به اینترنت در جوامع مختلف آمار متعددی وجود دارد، اما به طور میانگین نسبت معتادان حدود ۲ تا ۵ میلیون درازا هر ۵۰ میلیون استفاده کننده معمولی برآورده شده است. به عبارتی، می‌توان گفت که تقریباً ۱۰ درصد استفاده کنندگان از اینترنت دچار مشکل اعتیاد هستند و جای تعجب نیست که این نسبت در میان مصرف کنندگان مشروبات الکلی و قماربازان نیز دیده می‌شود. ۲ تا ۳ درصد از میان ۱۰ درصد معتادان به اینترنت هم آن را به صورت غیرطبیعی و بیش از حد معمول استفاده می‌کنند (علوی، ۱۳۸۸).

در مورد تعداد مبتلایان اعتیاد اینترنتی در کشور ایران، هنوز هیچ آمار دقیقی وجود ندارد. اما در گاهی و رضوی (۱۳۸۶) در پژوهش خود که بر روی ۷۳۲ نفر از کاربران اینترنت در سنین ۱۵ تا ۳۹ سال انجام دادند، گزارش کرده اند که ۳۰ درصد کاربران، به اینترنت اعتیاد داشته و همه آنها درجات مختلفی از رفتارهای روانی-اجتماعی مانند؛ احساس بیگانگی با خود، احساس ضعف و ناتوانی در انجام امور، رفتار ناهنجار

اجتماعی، اجتماع‌گریزی، درون‌گرایی و رفتار احساسی را از خود نشان دادند.

در پژوهش ویزشفر (۱۳۸۴) هم که بر روی ۲۳۰ نفر از کاربران اینترنت انجام شد ۱۷/۵ درصد از کاربران دچار اعتیاد خفیف یا احتمال به اعتیاد و ۲/۲ درصد دچار اعتیاد به اینترنت بودند (ویزشفر، ۱۳۸۴).

قاسمزاده و همکاران (۱۳۸۶) نیز در پژوهش خود شیوع اعتیاد به اینترنت در میان دانش‌آموزان دبیرستانی شهر تهران را ۳/۸ درصد اعلام کرده اند (قاسمزاده و همکاران، ۱۳۸۶).

آخرین ویراست راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (DSM-IV-TR)^۱ هیچ طبقه‌بندی را برای اعتیاد به اینترنت به طور مستقل معروفی نکرده است. همچنین تحقیقات پیشین نشان می‌دهد که ملاک‌های تشخیص اعتیاد اینترنتی با ملاک‌های تشخیصی برای «اختلال کنترل تکانه»، «قماربازی بیمار‌گونه»^۲ و نیز وابستگی به مواد (مبتنی بر TR) همپوشانی داشته و استفاده از این ملاک‌ها در تحقیقات بسیاری به کاررفته است (چنگ و من لار، ۲۰۰۸؛ مارهام^۳ و همکاران، ۲۰۰۰؛ یانگ^۴، ۱۹۹۶؛ شاپیرا^۵ و همکاران، ۲۰۰۰؛ امیدوار و صارمی، ۱۳۸۱).

برای سنجش اختلال اعتیاد اینترنتی پرسشنامه‌های چندی تدوین شده است. مانند؛ پرسشنامه استفاده بیمار‌گونه از اینترنت (PIUQ)^۶، مقیاس کاربری مشکل‌زا (فراگیر) از اینترنت (GPIUS)^۷، پرسشنامه اعتیاد اینترنتی یانگ (IAT)^۸، مقیاس مشکلات مرتبط

1. Diagnostic and Statistical Manual for Mental Disorders-Text Revision
2. Impulse Control Disorder(ICD)
3. Pathological Gambling
4. Chang & manlaw
5. Marham
6. Yang
7. Shapira
8. Pathological Internet Use Questionnaire
9. Generalized pathological internet use scale
10. Internet Addiction Disorder Test

اعتیاد اینترنتی طراحی شده است «مقیاس کاربری مشکل زا (فراگیر) از اینترنت» یا (GPIUS) است. این مقیاس براساس الگوی شناختی - رفتاری «دیویس» (۲۰۰۱) در مورد استفاده بیمارگونه از اینترنت طراحی شده است. این پرسشنامه ۲۹ سؤالی بوده و براساس مقیاس لیکرت از ۱ تا ۵ (کاملاً مخالف تا کاملاً موافق) درجه‌بندی شده است و در مجموع پیامدهای منفی، شناختی و رفتاری مرتبط با استفاده بیمارگونه از اینترنت را می‌سنجد (کاپلان^۷، ۲۰۰۲).

از آنجایی که پژوهش در حیطه اعتیاد اینترنتی بسیار مورد توجه برخی متخصصان علوم رفتاری می‌باشد، در داخل کشور وجود ابزارهایی معتبر و پایا براساس ملاک‌های تشخیصی DSM و متناسب با فرهنگ کشور که بتوان براساس آن افراد مبتلا به اعتیاد اینترنتی را از کاربران عادی غربالگری کرد بسیار محدود است. همچنین اعتبار و روایی پرسشنامه‌های رسمی را نباید پذیرفت به خصوص این نکته هنگامی بیشتر مهم است که پرسشنامه در کشور دیگری و برای گروه‌آزمودنیهای متفاوتی طراحی و آزمون شده باشد. (عريضی و فراهانی، ۱۳۸۷). همچنین در مطالعات قبل که پیرامون روایی و پایایی پرسشنامه‌های سنجش اعتیاد به اینترنت در خارج از کشور انجام شده نواقصی در مورد نحوه اجرا وجود داشته است و پرسشنامه‌هایی که طراحی شده‌اند مقبولیت عمومی نداشته‌اند (میرکرک^۸، ۲۰۰۹). و با توجه به این مسئله که در مورد روایی و پایایی بعضی از آنها نظری پرسشنامه تشخیص اعتیاد اینترنتی GPIUS در داخل کشورهم هنوز تحقیقی انجام نشده است ضرورت انجام چنین تحقیقی در پژوهش‌های علوم رفتاری وجود دارد.

در این راستا در مطالعات قبلی به بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه اعتیاد اینترنتی یانگ پرداخته شده

با اینترنت (IRPS)^۱، علائم بالینی وابستگی به اینترنت (CSID)^۲، که هر کدام با توجه به تعریف اعتیاد اینترنتی به نحوی این اختلال را می‌سنجد و ملاک تشخیص آن هم براساس اختلال کنترل تکانه یا اعتیاد به مواد مخدر و الکل می‌باشد.

پرسشنامه اعتیاد اینترنتی یانگ (IAT) در سال ۱۹۹۸ توسط خانم کیمبرلی یانگ ساخته شده و یکی از معترض‌ترین پرسشنامه‌ها در زمینه اعتیاد اینترنتی می‌باشد. این پرسشنامه در ۲۰ آیتم طراحی شده و به روش لیکرت نمره گذاری گردید. گزاره‌های این آزمون براساس ملاک‌های DSM-IV-TR برای تشخیص قماربازی بیمارگونه طراحی شده است. این پرسشنامه جنبه‌های مختلف اعتیاد به اینترنت را می‌سنجد و تعیین می‌کند که آیا استفاده بیش از حد از اینترنت بر جنبه‌های مختلف زندگی فرد تأثیر دارد یا نه؟ (مورالی و جورج^۳، ۲۰۰۷).

پرسشنامه استفاده بیمارگونه از اینترنت (PIUQ) در سال ۲۰۰۵ توسط «گولمن»^۴ و «تاکر»^۵ و براساس پرسشنامه سنجش قماربازی بیمارگونه و ملاک‌های یانگ برای اعتیاد اینترنتی ساخته شده است. روایی آن به روش تحلیل عوامل سه‌خوده مقیاس وسوس فکری، غفلت از فعالیت‌های اجتماعی و اختلال در کنترل تکانه را به دست آورده است. پایایی آن به روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۷ (میزان آلفا برای خرده مقیاسها برابر با ۰/۸۵، ۰/۷۶ و ۰/۷۶) به دست آمده است. پایایی به روش بازآزمایی نیز برابر با ۰/۹۰ گزارش شده است (دمتروویچ^۶، ۲۰۰۸).

مقیاس کاربری مشکل زا (فراگیر) از اینترنت» یا (GPIUS): تنها پرسشنامه تشخیص اعتیاد اینترنتی است که براساس یک نظریه واقعی در زمینه

-
1. Internet –related Problem Scale
 2. Clinical Symptoms of Internet Dependency
 3. Murali & George
 4. Goolman
 5. Thatcer
 6. Demetrovics

توجه به جامعه آماری دانشجویان دانشگاه‌های شهر اصفهان محاسبه شده است. علت استفاده از روش سهمیه‌ای آن است که از این روش بیشتر در هنجاریابی آزمون‌ها استفاده می‌شود. (عریضی و فراهانی، ۱۳۸۷). در ابتدا تعداد کل دانشجویان هر دانشگاه به تفکیک محاسبه شد. (حدود ۸۷۰۰۰ نفر از طریق تماس تلفنی با روابط عمومی یا با مراجعت به سایت اینترنتی هر دانشگاه) سپس بر اساس حجم نمونه محاسبه شده (۴۰۰ نفر) و به تناسب از هر دانشگاه نمونه‌هایی بصورت سهمیه انتخاب شدند (طبق تناسب انجام شده)، بدین منظور و براساس آن تعداد ۵۰ نفر از دانشگاه صنعتی، ۵۰ نفر از دانشگاه علوم پزشکی، ۷۴ نفر از دانشگاه اصفهان، ۴۵ نفر از دانشگاه آزاد خوارسکان، ۹۱ نفر از دانشگاه آزاد نجف آباد، ۷۵ نفر از دانشگاه آزاد خمینی شهر و ۱۵ نفر هم از دانشگاه پیام نور اصفهان انتخاب شدند. سپس با مراجعت به سایت مرکزی هر دانشگاه نمونه‌های محاسبه شده از بین کاربران آن انتخاب شدند. علت انتخاب و مراجعت به سایت مرکزی هر دانشگاه به دلیل آن بود که در این مکان از دانشگاه، جنبه تصادفی بودن نمونه‌ها از نظر رشته، جنس، تأهل و نوع مدرک تحصیلی رعایت شود.

روش جمع آوری اطلاعات

ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش عبارتند از:

- ۱- پرسشنامه اطلاعات جمعیت شناختی که در آن ویژگی‌هایی نظریسن، جنس، میزان تحصیلات و سال ورود به دانشگاه، وضعیت تأهل، میزان ساعات استفاده از اینترنت و دلایل استفاده از سایتها مختلف در روز را بررسی می‌کند.

۲- پرسشنامه اعتماد اینترنتی یانگ: این پرسشنامه در سؤال طراحی شده و به روش لیکرت نمره‌گذاری می‌شود گزاره‌های این آزمون بر اساس ملاکهای

اما در این زمینه محقق فقط در مطالعات قبلی به بررسی ویژگی‌های روان‌سنجدی پرسشنامه اعتماد اینترنتی یانگ و پرسشنامه YDQ پرداخته است، اما در این زمینه پرسشنامه‌های معتبر دیگری نظری آزمون GPIUS که از جنبه‌های مختلف به بررسی اعتماد اینترنتی می‌پردازد و پژوهش در مورد ویژگی‌های روان‌سنجدی این پرسشنامه لازم است تا با انجام مطالعه‌ای بتوان نسخه ایرانی این پرسشنامه و ویژگی‌های روان‌سنجدی آن را تعیین نموده و در تحقیقات مرتبط با موضوع اعتماد بتوان از آن استفاده نمود. براین اساس سوالات اساسی این پژوهش عبارتند از:

۱- آیا پرسشنامه اعتماد اینترنتی GPIUS پایایی درونی مناسبی دارد؟

۲- آیا پرسشنامه اعتماد اینترنتی GPIUS از روایی سازه مناسبی برخوردار است؟

۳- مؤلفه‌های اصلی این پرسشنامه کدامند؟

۴- آیا پرسشنامه اعتماد اینترنتی GPIUS روایی محتوای مناسبی دارد؟

۵- آیا پرسشنامه‌های اعتماد اینترنتی GPIUS روایی همزمان مناسبی دارد؟

۶- حساسیت^۱ و ویژگی^۲ این پرسشنامه چقدر است؟

۷- نقطه برش این پرسشنامه چه مقدار است؟

روش

روش مورد استفاده در این پژوهش روش توصیفی تحلیلی از نوع مقطعی^۳، برای تعیین ویژگی‌های روان‌سنجدی پرسشنامه GPIUS در کاربران دانشجوی دانشگاه‌های شهر اصفهان در سال ۱۳۸۷ می‌باشد که به روش نمونه‌گیری به صورت سهمیه‌ای^۴ و به تعداد ۴۰۰ نفر انتخاب شده‌اند. این تعداد بر اساس حجم نمونه و با

1. Sensitivity
2. Specificity
3. Cross-sectional
4. Quota sampling

روش تنصیف برابر با ۰/۷۲ و مقدار آلفای کرونباخ برای آن برابر با ۰/۷۱ محسوب شده است. (کائو، همکاران، ۲۰۰۷)، علوی و همکاران (۱۳۸۸) روایی محتوایی این پرسشنامه را با نظرخواهی از متخصصان مناسب ارزیابی کرده و روایی افتراقی آن را برابر با ۰/۶۲^۱ و روایی همزمان آن را با پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ برابر با (۰/۵۰^۲)، همچنین پایایی فرم ایرانی این پرسشنامه را به روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۶۵ ذکر کرده‌اند (علوی و همکاران، ۱۳۸۸).

از این پرسشنامه برای محاسبه روایی همگرای پرسشنامه استفاده شد.

۴- مصاحبه براساس DSM-IV-TR برای تشخیص اعتیاد اینترنتی: این مصاحبه براساس ملاک‌های تشخیصی اعتیاد اینترنتی (که مبتنی بر نشانه شناسی اختلال کنترل تکانه^۳ و براساس DSM-IV-TR می‌باشد) توسط متخصص انجام شد. لازم به ذکر است که تمامی گروه نمونه در درون تحقیق مصاحبه شده‌اند تا براساس این مصاحبه به همراه نمره هر فرد در پرسشنامه اعتیاد اینترنتی بتوان نقطه برش پرسشنامه اعتیاد اینترنتی را تعیین نمود.

۵- پرسشنامه GPIUS: این پرسشنامه توسط کاپلان و براساس نظریه دیویس^۴ (۲۰۰۱) در مورد اعتیاد اینترنتی و برای اندازه گیری ویژگی‌های روان‌شناختی و رفتاری اعتیاد به اینترنت طراحی شده است. این پرسشنامه ۲۹ سؤالی بوده و براساس مقیاس لیکرت از ۱ تا ۵ (کاملاً مخالف تا کاملاً موافق) درجه بندی شده است و در مجموع پیامدهای منفی، شناختی و رفتاری مرتبط با استفاده بیمارگونه از اینترنت را می‌سنجد. پایایی فرم اصلی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ در مطالعه‌ای بین ۰/۷۸ تا ۰/۸۵ ذکر شده است (کاپلان، ۲۰۰۲).

4. Impulse Control Disorder(ICD)
5. Davis

DSM-IV-TR برای تشخیص اختلال کنترل تکانه (قماربازی بیمارگونه) طراحی شده است. در مطالعه یانگ و همکاران پایایی درونی پرسشنامه ۰/۹۲ ذکر شده و پایایی به روش بازآزمایی نیز معنادار گزارش شده است. (من سالی^۱، ۲۰۰۶). همچنین ویدیانتو و مک موران^۲ (۲۰۰۴) در مطالعه خود با عنوان بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه اعتیاد اینترنتی یانگ روایی صوری این پرسشنامه را بسیار بالا ذکر کرده‌اند و از طریق تحلیل عوامل شش عامل برجستگی، استفاده بیش از حد، بی‌توجهی به وظائف شغلی، فقدان کنترل، مشکلات اجتماعی، تأثیر بر عملکرد را بدست آورده‌اند که همه این‌ها نشان دهنده ثبات درونی و روایی آن است. (ویدیانتو، مک موران، ۲۰۰۴)، در مطالعه دیگری هم به روش تحلیل عاملی سه عامل «علام ترک، مشکلات اجتماعی» و اختلال در عملکرد بدست آورده شد که این بعد از اعتیاد اینترنتی با تعداد زیادی از متغیرها نظیر عملکرد تحصیلی، سن، جنس و استفاده از اینترنت رابطه مستقیم و مثبتی دارد. (چنگ و من لاو، ۲۰۰۸). علوی هم پایایی و روایی فرم فارسی پرسشنامه یانگ را مطلوب گزارش کرده است (علوی، ۱۳۸۸). از این پرسشنامه برای محاسبه روایی همگرای پرسشنامه استفاده شد.

۳- پرسشنامه تشخیص اعتیاد اینترنتی (Young Questionnaire Diagnostic): این پرسشنامه براساس ملاک‌های تشخیصی اعتیاد اینترنتی که مبتنی بر نشانه شناسی اختلال کنترل تکانه^۳ می‌باشد و استفاده از آن در تحقیقات مختلف به اثبات رسیده است طراحی شده و پاسخ مثبت به ۵ سؤال یا بیشتر از آن نشانگر وجود اختلال اعتیاد اینترنتی در فرد می‌باشد. (مورالی و جرج، ۲۰۰۷؛ ویدیانتو و گریفتز، ۲۰۰۶؛ کائو و سوئه، ۲۰۰۶؛ چو، اتیش و زائو، ۲۰۰۶). پایایی این پرسشنامه به

1. Man sally
2. Widanto & Mc Murran
3. Impulse Control Disorder(ICD)

مقدار ساعت استفاده از کامپیوتر و اینترنت در هر نوبت کاری به ترتیب برابر با $2/5$ و $1/4$ به دست آمد. طبق نتایج دو پرسشنامه یانگ و YDQ و مصاحبه روان‌پزشکی هم $81/6$ درصد، سالم و تعداد $18/4$ درصد معتمد به اینترنت تشخیص داده شدند.

همسانی درونی GPIUS

شاخص هماهنگی درونی این پرسشنامه یعنی ضریب آلفای کرونباخ برابر با $0/90$ محاسبه گردید که نشان می‌دهد فقط 10 درصد از واریانس نمرات کل پرسشنامه در اثر خطای اندازه‌گیری به دست آمده است. نتایج تحلیل سؤالهای این پرسشنامه در جدول ۱ ارائه شده است. در این جدول میزان آلفای کرونباخ هر کدام از سؤالهای پرسشنامه آمده است. در صورتی که هر یک از سؤالها حذف می‌شد، ضریب آلفا بین $0/89$ تا $0/91$ تغییر می‌کرد. لذا، تمامی سؤالات دارای همبستگی روانی می‌باشند و نیازی به حذف یا اضافه کردن سؤال نیست.

همچنین، ضریب آلفا برای 7 عامل بدست آمده عبارتند از: عامل اول $\alpha = 0/75$ ، عامل دوم $\alpha = 0/79$ ،

روش اجرا

ابتدا پرسشنامه GPIUS توسط دو نفر مسلط به زبان انگلیسی و ادبی شد. از آنجایی که پدیده‌ی اعتیاد اینترنتی وابسته به فرهنگ است، اصلاحات لازم طبق فرهنگ جامعه پژوهش صورت گرفته و در نهایت سؤالهای این پرسشنامه تنظیم شد. سپس، برای رسیدن به اهداف مورد نظر پژوهش (تعیین ویژگی‌های روان‌سنجدی پرسشنامه) از روایی محتوى (نظر روان‌پزشکان و روان‌شناسان بالینی)، روایی سازه (تحلیل عاملی، روایی افتراقی، روایی همگرا)، همسانی درونی (آلفای کرونباخ و تنصیف) و جهت تعیین نقطه برش از مقایسه افراد بیمار با افراد سالم و نیز از منحنی راک (ROC) استفاده شد.

یافته‌ها

برخی ویژگی‌های جمعیت شناختی نمونه پژوهش عبارتند از: $33/7$ از شرکت کنندگان مرد و $63/3$ از شرکت کنندگان زن بوده‌اند. بر اساس نتایج به دست آمده میانگین و انحراف معیار سن نمونه حاضر به ترتیب برابر با $22/9$ و $4/05$ و میانگین و انحراف معیار

جدول ۱- مقدار آلفای کرونباخ (ثبات درونی) هر یک از سؤالهای پرسشنامه (GPIUS) در صورت حذف هر سؤال

شماره سؤال	مقدار آلفا در صورت حذف سؤال	شماره سؤال	مقدار آلفا در صورت حذف
۱	$0/90$	۱۶	$0/90$
۲	$0/90$	۱۷	$0/90$
۳	$0/90$	۱۸	$0/90$
۴	$0/91$	۱۹	$0/91$
۵	$0/90$	۲۰	$0/90$
۶	$0/91$	۲۱	$0/91$
۷	$0/90$	۲۲	$0/90$
۸	$0/90$	۲۳	$0/90$
۹	$0/90$	۲۴	$0/90$
۱۰	$0/90$	۲۵	$0/90$
۱۱	$0/90$	۲۶	$0/90$
۱۲	$0/91$	۲۷	$0/91$
۱۳	$0/90$	۲۸	$0/90$
۱۴	$0/90$	۲۹	$0/90$
۱۵	$0/90$		

در جدول ۳ نتایج حاصل از آزمون لامبای ویلکس جهت مقایسه میانگین نمرات بر حسب عضویت گروهی (معتاد به اینترنت و غیرمعتاد) ارائه شده است.

جدول ۳- مقایسه میانگین نمرات بر حسب عضویت گروهی

مقدار معناداری	P<0/.۰۱	۳۷۹	۱	F ۵۴/۵۲	ضریب لامبای ویلکس .۰۶۹	سطح معناداری ۲ درجه آزادی ۱
----------------	---------	-----	---	---------	------------------------	-----------------------------

جدول ۳ نشان می‌دهد که تفاوت مشاهده شده بین دو گروه در میانگین نمرات اعتیاد اینترنتی یانگ از نظر آماری معنی دار است ($P<0/05$). این جدول نتایج جدول ۲ مبنی بر معنی دار بودن تفاوت نمرات افراد معتاد به اینترنت و افراد غیرمعتاد را تأیید می‌کند. در جدول ۴ مقدار ویژه و ضریب همبستگی کانونی (متعارف) بین نمرات پرسشنامه و عضویت گروهی ارائه شده است.

جدول ۴- مقدار ویژه و ضریب همبستگی کانونی نمرات پرسشنامه

مقدار معناداری	P<0/.۰۱	۰/۶۹	۰/۳۰	۰/۵۵	۰/۴۴	مقدار ویژه	ضریب	مجدور ضریب	لامبای ویلکس	سطح
----------------	---------	------	------	------	------	------------	------	------------	--------------	-----

همانطور که مشاهده می‌شود، ضریب همبستگی متعارض (کانونی) که همان ضریب روایی افترافقی (تشخیصی) می‌باشد و عضویت گروهی (معتاد به اینترنت و غیر معتاد به اینترنت) را نشان می‌دهد برابر با $۰/۵۵$ می‌باشد ($P<0/01$) و بیانگر آن است که ۳۰ درصد از تغییرات نمره اعتیاد اینترنتی مربوط به تفاوت دو گروه است.

عامل سوم $\alpha=0/۵۸$ ، عامل چهارم $\alpha=0/۷۴$ ، عامل پنجم $\alpha=0/۷۶$ ، عامل ششم $\alpha=0/۷۷$ و عامل هفتم $\alpha=0/۷۲$.

برای تعیین پایایی درونی پرسشنامه از روش تنصیف نیز استفاده شد با محاسبه ضریب همبستگی مقدار آن $۰/۸۱$ محاسبه شد که از نظر آماری در سطح $p<0/01$ معنی دارد.

روایی پرسشنامه تشخیص اعتیاد به اینترنت:

برای محاسبه روایی پرسشنامه $GPIUS$ از چهار

روش زیر استفاده شد:

۱. روایی محتوايی آزمون با ارائه به ۱۰ نفر متخصص و تأیید این ۱۰ نفر بررسی شد.

۲. برای محاسبه روایی همگرایی^۱ پرسشنامه ضریب همبستگی نمرات هر فرد از پرسشنامه $GPIUS$ با پرسشنامه YDQ , IAT محاسبه شد که به ترتیب برابر با $۰/۶۱$ و $۰/۵۵$ می‌باشد که در سطح ($P<0/01$) معنی دارد.

۳. جهت روایی افترافقی^۲ پرسشنامه از روش تحلیل تمایزات استفاده شد. جدول ۲ میانگین و انحراف معیار نمرات آزمودنی‌های معتاد به اینترنت و غیر معتاد بر اساس پرسشنامه $GPIUS$ ارائه شده است.

جدول ۲- میانگین و انحراف معیار نمرات پرسشنامه

اعضویت گروهی	میانگین	انحراف معیار
غیر معتاد به اینترنت	۵۶/۱	۱۴/۹
معتاد به اینترنت	۸۱/۷۵	۱۵/۲

1. Convergent Validity

2. Discriminative Validity

همانگونه که در جدول ۵ مشاهده می‌شود مقدار KMO برای پژوهش حاضر برابر با ۰/۹۲ می‌باشد که نشان دهنده کفايت حجم نمونه بوده و لذا ۴۰۰ نفر گروه نمونه برای این تحلیل کافی بوده و تعیین ساختار عاملی پرسشنامه با تمامی گروه نمونه محاسبه شد. آزمون کرویت بارتلت با مقدار خی دو ۱۹۱۶/۱۱ با درجه‌ی آزادی ۴۰۶ می‌باشد که نشان دهنده این است که همبستگی بین سؤالات در جامعه وجود دارد ($P < 0/001$) و می‌توان تحلیل عاملی را انجام داد.

جدول ۶ شاخصهای آماری پرسشنامه سنجش شدت اعتیاد به اینترنت GPIUS را روی مؤلفه‌های اصلی نشان می‌دهد. ماتریس عاملی سؤالهای پرسشنامه نشان داد که عاملهای یکم تا هفتم دارای مقدار ویژه بیشتر از یک می‌باشد به ترتیب ۱۱/۱۸، ۱۰/۳۸، ۸/۷، ۱۰/۳۸، ۸/۲۳، ۸/۴۴، ۸/۴۸ و ۶/۳۸ درصد و در مجموع ۶۱/۸۳ درصد واریانس کل را تبیین می‌کنند. چون ماتریس عاملی چرخش نایافته و بارهای عاملی آن ساختاری باعثنا به دست نمی‌دهد، عامل‌های استخراج شده بر طبق

۴. جهت روایی سازه پرسشنامه با توجه به پیشینه تحقیق از روش تحلیل عاملی تأییدی^۱ به شیوه چرخش از نوع واریماکس^۲ موربد بررسی قرار گرفته است و هفت عامل بدبست آمد که ۶۱/۸۳ درصد از واریانس عوامل را نشان می‌دهد. در محاسبات مذبور بارهای عاملی بالاتر از ۰/۳۰ درنظر گرفته شده است. پیش از اجرای تحلیل عاملی به منظور بررسی کفايت حجم نمونه از آزمون KMO و آزمون کرویت بارتلت استفاده شد. سرنی و کیسر(۱۹۷۷) نشان دادند که وقتی KMO بیشتر از ۰/۶۰ باشد به راحتی می‌توان تحلیل عاملی را اجرا کرد. (خلیلی، ۱۳۸۷) هرچه تعداد شاخص مذکور بیشتر باشد مناسب و کفايت حجم نمونه بیشتر خواهد بود.

جدول ۵- محاسبه KMO و آزمون کرویت بارتلت

۰/۹۲	مقیاس کفايت حجم نمونه کیسر-مایر-الکین
۱۹۱۶/۱۱	آزمون کرویت بارتلت خی دو
۴۰۶	درجه آزادی
$P < 0/001$	سطح معناداری

جدول ۶- شاخصهای آماری پرسشنامه GPIUS از طریق روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی

عوامل	میزان اشتراک	مقدار ویژه	درصد تراکمی واریانس تبیین شده	درصد واریانس تبیین شده	درصد تراکمی واریانس تبیین شده
۱	۳/۲۴	۸/۴۶	۱۱/۱۸	۱۱/۱۸	۱۱/۱۸
۲	۳/۰۱	۲/۲۱	۱۰/۳۸	۱۰/۳۸	۲۱/۵۶
۳	۲/۵۲	۱/۹۸	۸/۷۷	۸/۷۷	۳۰/۲۸
۴	۲/۴۶	۱/۶۶	۸/۴۸	۸/۴۸	۳۸/۷۷
۵	۲/۴۴	۱/۳۵	۸/۴۴	۸/۴۴	۴۷/۲۱
۶	۲/۳۸	۱/۲۲	۸/۲۳	۸/۲۳	۵۵/۴۵
۷	۱/۸۵	۱/۰۳	۶/۳۸	۶/۳۸	۶۱/۸۳

1. confirmatory

2. Varimax

جدول شماره ۷- ماتریس عاملی چرخش یافته واریماکس پرسشنامه تشخیص اعتماد به اینترنت GPIUS

سوالات	عامل یکم	عامل دوم	عامل سوم	عامل چهارم	عامل پنجم	عامل ششم	عامل هفتم
سوال ۱				۰/۸۰			
سوال ۲				۰/۷۵			
سوال ۳				۰/۶۰			
سوال ۴					۰/۳۹		
سوال ۵					۰/۵۶		
سوال ۶					۰/۶۷		
سوال ۷					۰/۷۴		
سوال ۸					۰/۶۸		
سوال ۹					۰/۳۲		۰/۳۰
سوال ۱۰					۰/۵۴	۰/۳۱	
سوال ۱۱					۰/۶۳		۰/۳۴
سوال ۱۲					۰/۴۹		۰/۴۹
سوال ۱۳					۰/۵۳		۰/۴۳
سوال ۱۴					۰/۳۱		۰/۴۱
سوال ۱۵					۰/۷۹		۰/۵۵
سوال ۱۶					۰/۷۴		۰/۳۲
سوال ۱۷					۰/۷۱		۰/۳۸
سوال ۱۸					۰/۸۳		
سوال ۱۹					۰/۶۱		۰/۳۹
سوال ۲۰					۰/۸۱		
سوال ۲۱					۰/۶۸		۰/۴۱
سوال ۲۲					۰/۷۸		
سوال ۲۳					۰/۳۹		
سوال ۲۴					۰/۶۰		۰/۴۳
سوال ۲۵					۰/۳۱		۰/۳۲
سوال ۲۶					۰/۳۲		۰/۳۹
سوال ۲۷					۰/۳۱		۰/۶۵
سوال ۲۸					۰/۳۷		۰/۶۷
سوال ۲۹					۰/۶۶		

(۲۶) عامل «پیامد منفی استفاده از اینترنت» را بیان می‌کند سؤالهایی که بار عاملی بالایی در عامل چهارم دارند (سؤالهای ۱۲ و ۲۰ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲) عامل «اشغال ذهنی نسبت به اینترنت» را بیان می‌کند، سؤالهایی که بار عاملی بالایی در عامل پنجم دارند (سؤالهای ۱ و ۲ و ۳ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲) عامل «تغییر خلق» را بیان می‌کند. سؤالهایی که بار عاملی بالایی در عامل ششم دارند (سؤالهای ۷ و ۹ و ۱۸ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲) عامل «علائم اجتماعی» را بیان می‌کند و سؤالهایی که بار عاملی بالایی در عامل هفتم دارند (سؤالهای ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴) عامل «تأثیر بر عملکرد شغلی و تحصیلی» را بیان می‌کند.

روش متداول با استفاده از چرخش واریماکس به محورهای جدیدی انتقال داده شدند تا ساختار ساده آن امکان‌پذیر شود. در جدول ۷ الگوی ماتریس عاملی چرخش یافته سؤالهای پرسشنامه GPIUS آمده است. سؤالهایی که بار عاملی ۰/۳ به بالا را داشتند انتخاب شدند. سؤالهایی که بار عاملی بالایی در عامل یکم دارند (سوال ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲) عامل «کسب مزیت اجتماعی» را بیان می‌کنند. سؤالهایی که بار عاملی بالایی در عامل دوم دارند (سؤالهای ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲) عامل «صرف زمان بیش از حد در اینترنت» را بیان می‌کند، سؤالهایی که بار عاملی بالایی در عامل سوم دارند (سؤالهای ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲) عامل «دسترسی آسان به اینترنت» را بیان می‌کند.

دروني بسيار مطلوب اين آزمون مي‌باشد. اين نتيجه با نتایج مطالعه ديويس و کيم همخوانی دارد در اين مطالعه پايابي درونی اين پرسشنامه ۰/۹۲ ذكر شده است. (کيم و ديويس، ۲۰۰۹) همچنین کاپلان در پژوهش ديگر خود پايابي پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ را ۰/۹۳ ذکر كرده است (کاپلان، ۲۰۰۲، کاپلان و همکاران، ۲۰۰۹).

همچنین ضريب آلفا برای ۷ عامل بدست آمده عبارتند از: عامل اول $\alpha = 0.75$ ، عامل دوم $\alpha = 0.79$ ، عامل سوم $\alpha = 0.58$ ، عامل چهارم $\alpha = 0.74$ ، عامل پنجم $\alpha = 0.76$ ، عامل ششم $\alpha = 0.77$ و عامل هفتم $\alpha = 0.72$. اين با ضريbs آلفای کرونباخ بدست آمده توسط کاپلان (آلفای کرونباخ از ۰/۷۸ تا ۰/۸۵) نيز هماهنگ دارد (کاپلان، ۲۰۰۲؛ کاپلان، ۲۰۰۷؛ رزنال، ۲۰۰۹).

در پژوهش وانگکولی (۲۰۰۹) که در چين انجام شد ثبات درونی ۶ عامل بدست آمده در نسخه چينی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ از ۰/۷۰ تا ۰/۹۱ گزارش شده است (هوانهوان و همکاران، ۲۰۰۹). لذا، ضرائب آلفای کرونباخ به دست آمده برای پرسشنامه GPIUS هم در نسخه فارسي و هم در نسخه اصلی و نسخه زبانهای ديگر مطلوب بوده و اين نشان دهنده همسانی درونی مواد اين پرسشنامه می‌باشد. البته، تفاوت جزئی در مقدار آلفای کرونباخ مشاهده شده در مطالعات مختلف ييانگر تفاوت درسؤالهای ترجمه شده، تفاوت‌های فرهنگی، جمعیت هدف و نوع و میزان متفاوت جوامع مختلف از اينترنت است.

زمانی که ترجمه نهایی آزمون GPIUS با ۲۹ سوال مورد بررسی قرار گرفت، روایی صوری و محتوایی آن توسط متخصصان مورد تأیید قرار گرفت. از نظر صوری مشکل مهم در این آزمون وجود نداشت و گروه نمونه هم

برای تعیین حساسیت و ویژگی پرسشنامه GPIUS علاوه بر اجرای آزمون از دو پرسشنامه تشخیص اعتیاد اینترنتی به نامهای IAT, YDQ و مصاحبه روان‌پژوهشی نیز استفاده گردید بدین ترتیب که تمامی گروه نمونه این دو پرسشنامه را تکمیل نموده و بر اساس معیارهای تشخیصی DSM-VI-T برای اعتیاد اینترنتی مصاحبه شدند و براین اساس ۱۸/۴ درصد از گروه نمونه مبتلا به اعتیاد اینترنتی و ۸۱/۶ درصد هم سالم تشخیص داده شدند.

بر این اساس، حساسیت آزمون اعتیاد اینترنتی ۰/۸۹ و ویژگی آن در حدود ۷۳/۰ حاصل گردید. برای تعیین نقطه برش پس از تعیین حساسیت و ویژگی اطلاعات توسط منحنی راک در محیط SPSS تجزیه و تحلیل شد براساس نتایج بدست آمده میزان accuracy سطح زیر منحنی ۸۸/۰ محاسبه شد ($P < 0.001$) که نشان دهنده این است که در حدود ۸۸ درصد از موارد به درستی درستی تشخیص داده شده‌اند سپس بر اساس نتایج منحنی راک و حساسیت و ویژگی محاسبه شده نقطه برش^۱ مناسب پرسشنامه عدد ۶۳ محاسبه شد. بدین معنی که اگر مجموع نمره بدست آمده برای هر فرد در پرسشنامه GPIUS بالاتر از ۶۳ باشد نشان دهنده اعتیاد اینترنتی آن شخص خواهد بود.

بحث و نتيجه گيري

برای سنجش پایابی این پرسشنامه از دو روش استفاده شد این روشها در حال حاضر جزء مرسوم‌ترین روش‌های سنجش پایابی یک آزمون هستند. پایابی آزمون GPIUS به روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۰ و به روش تنصیف برابر با ۰/۷۴ محاسبه شد که از نظر آماری معنادار است. بدینسان نتایج نشان دهنده پایابی

شد که در مطالعات دیگر مشاهده نمی‌شود. این عامل می‌تواند احتمالاً اثر استفاده زیاد از اینترنت، بر عملکرد تحصیلی یا شغلی در کشور ما را شامل شود. به طور کلی، پرسشنامه اعتیاد اینترنتی GPIUS دارای روایی سازه، همگرا، و تشخیصی بالایی است و جهت تعیین میزان اعتیاد اینترنتی جمعیت‌های مختلف بالینی و جمعیت عادی از اعتبار بالایی برخوردار است. اکثر ضرایب همبستگی گزارش شده در این تحقیق مشابه همان ضرایبی است که مؤلفان پرسشنامه در فرهنگ اصلی گزارش کرده یا محققان دیگر در کشورهای دیگر بدست آورده‌اند. این یافته‌ها نشانگر ساده و روان بودن عبارات آزمون، چه در زبان انگلیسی و چه در زبان فارسی است و این که انطباق نسخه فارسی با طور کلی نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که با استفاده از GPIUS می‌توان بطور قابل قبولی خصیصه‌های اعتیاد اینترنتی را در دانشجویان و احتمالاً گروههای دیگر اجتماعی جامعه ایران مورد اندازه‌گیری قرارداد. از محدودیتهای این طرح می‌توان به عدم وجود منابع کافی تحقیقاتی در زمینه اعتیاد اینترنتی خصوصاً در داخل کشور و این مسئله که هنوز مسئله اعتیاد اینترنتی در راهنمای تشخیصی اختلالات روانی (DSM) گنجانده نشده است و تشخیص آن با محدودیت‌هایی همراه است، نام برد. همچنین به دلیل آنکه در دو مرحله دسترسی به گروه نمونه میسر نبود، پایایی به روش بازآزمایی انجام نشده است.

همچنین بهتر است در پژوهش‌های دیگر اعتبار و روایی سایر پرسشنامه‌ها در زمینه اعتیاد اینترنتی نیز مورد بررسی قرار گرفته و با نتایج پرسشنامه GPIUS مقایسه شود. و نیز در تحقیقات بعدی برای افزایش میزان تصمیم‌گیری و استفاده از نتایج حاصل از پژوهش

در فهم سوال‌ها مشکل عمدۀ ای نداشتند و تقریباً سؤال‌ها برایشان جذاب و جالب بود، و این نشان دهنده روایی محتوایی پرسشنامه می‌باشد.

ساختار عاملی پرسشنامه تشخیصی اعتیاد به اینترنت GPIUS به روش تأییدی و از طریق تحلیل مؤلفه‌های اصلی و با چرخش واریماکس مورد بررسی قرار گرفت و ۷ عامل (کسب مزیت اجتماعی، صرف زمان بیش از حد در اینترنت، پیامد منفی استفاده از اینترنت، اشتغال ذهنی نسبت به اینترنت، تغییر خلق، علائم اجتماعی و تأثیر بر عملکرد شغلی و تحصیلی) استخراج شد. این ۷ عامل شیوه عوامل استخراج شده توسط کاپلان است در مطالعه وی نیز ۷ عامل به نامهای: تغییر خلق، کسب فایده اجتماعی، پیامد منفی استفاده از اینترنت، اشتغال ذهنی نسبت به اینترنت، صرف زمان زیاد در اینترنت، علائم ترک و مشکلات درون فردی مرتبط با چتروم بدست آمده بود) که این هفت عامل مطابق با نظریه دیویس در مورد مفهوم GPIU می‌باشد (کاپلان، ۲۰۰۲). البته، در مطالعه دیگری به روش تحلیل عاملی ۷ عامل تغییر خلق، کسب مزیت اجتماعی، پیامد منفی استفاده از اینترنت، استفاده وسوس‌گونه از اینترنت، صرف زمان بیش از حد در اینترنت، علائم ترک و عوامل اجتماعی بدست آمده بود (چنگ و من لاو، ۲۰۰۸)، و در مطالعه دیگری هم به روش تحلیل عاملی مؤلفه‌های اصلی ۶ عامل بدست آمد (هوانهوان^۱ و همکاران، ۲۰۰۹).

بنابراین، نسخه فارسی شده پرسشنامه GPIUS مبتنی بر ۷ مؤلفه اساسی است و رابطه درونی این ۷ مؤلفه می‌تواند دلالت بر روایی سازه مقیاس باشد. اما تفاوت مشاهده شده در عوامل بدست آمده در مطالعات مختلف می‌تواند نشانه نوع استفاده متفاوت کاربران از اینترنت در ایران و کشورهای دیگر باشد. در مطالعه حاضر، عاملی بنام «تأثیر بر عملکر شغلی یا تحصیلی» استخراج

کلاتری، خلیل(۱۳۸۷). پردازش و تحلیل داده‌ها در تحقیقات اجتماعی. ناشر: فرهنگ صبا.

ویزشفر، فاطمه(۱۳۸۴). بررسی میزان اعتیاد به اینترنت در استفاده کنندگان از کافینت‌های شهرلار. *فصلنامه اصول بهداشت روانی* ۱۳۸۴ شماره ۲۵ و ۲۶.

Cao,F;Su, L.(2006) Internet addiction among Chines adolescents: prevalence and psychological features. *Journal compilation*.33(3):275-281.

Cao,F;Su,L;Liu,T;Gao,X.(2007) The relationship between impulsivity and Internet addiction in a sample of Chinese adolescents. *European Psychiatry* ; 22: 466-471.

Caplan, S. E. (2002). Problematic internet use and psychosocial well-being: Development of a theory-based cognitive - behavioral measurement instrument. *Computers in Human Behavior*, 18, 553–575.

Caplan, S. E.(2007).Relations among loneliness,social anxiety, and problematic internet use *CyberPsychology & Behavior*, 10(2), 234-242.

Caplan, S. E, Williams D, Yee N ,(2009). Problematic Internet use and psychosocial well-being among MMO players. *Computers in Human Behavior* 25. 1312–1319.

Chang,MK;Man,Law;SP(2008). Factor Structure for Young Internet Addiction Test: A Confirmatory Study. *Computer In Human Behavior*; 24(6): 2597-2619.

Cho, C; Atish,P; Zhao, H(2006).A text mining approach to internet abuse detection ,proceeding of the fifty workshop on ebuisiness. Milwaukee,WI,.

Demetrovics, Z; Szteredi, B; Rozsa, S(2008). The three factor model of internet addiction: The development of the Problematic Internet Use(PIUQ). *Behavior Research Methods*. ; 40(2): 563-74.

Huanhuan, Li; Jiaqi,Wang; Li Wang. (2009) A Survey on the Generalized Problematic Internet Use in Chinese College Students and its Relations to Stressful Life Events and Coping

جامعه مورد پژوهش و بررسی روایی و پایابی آن کلیه دانشجویان شهرهای بزرگ و همه سنین را در بر گیرد.

منابع

ارشلو، حمیرا. (۱۳۸۵). بررسی تأثیر رسانه‌های الکترونیک و محیط‌های مجازی نظریه اینترنت بر هویت و سلامت روان دانشجویان دانشگاه تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن.

امیدوار، احمد. علی‌اکبر صارمی. (۱۳۸۱). اعتیاد به اینترنت: توصیف، سبب شناسی، پیشگیری، درمان و مقیاسهای سنجش اختلال اعتیاد به اینترنت. اول، مشهد مقدس، انتشارات تمرین.

درگاهی، حسین. منصور رضوی. (۱۳۸۶). اعتیاد به اینترنت و عوامل موثر بر آن در ساکنان منطقه ۲ غرب تهران. *فصلنامه پایش*، سال ششم شماره ۳.

عربی‌پی، حمیدرضا. حجت الله فرامانی. (۱۳۸۷). روش‌های کاربردی پژوهش در روان‌شناسی بالینی و مشاوره. تهران انتشارات دانه.

علوی، سید سلمان. (۱۳۸۸) . بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه IAT در کاربران دانشجوی دانشگاه‌های شهر اصفهان سال ۱۳۸۷ طرح تحقیقاتی شماره ۲۸۷۱۴۹ . معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

علوی، سید سلمان؛ جنتی فرد، فرشته؛ برنامنش، علی رضا؛ مرآثی، محمد رضا. (۱۳۸۸). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه تشخیصی اعتیاد به اینترنت یانگ (YDQ) در کاربران شهر اصفهان. خلاصه مقالات نهمین همایش سالیانه انجمن علمی روان‌پزشکان ایران.

قاسمزاده، لیلی. مهناز شهرآرای و علیرضا مرادی. (۱۳۸۶) . بررسی میزان شیوع اعتیاد به اینترنت و رابطه آن با تنهایی و عزت نفس دانش آموزان دبیرستانی شهر تهران. *فصلنامه تعلم و تربیت*، سال ۲۳، شماره اول.

Style. International Journal of Mental Health Addiction 7:333–346.

Kim,H;Davis ,K(2009). Toward a comprehensive theory of problematic Internet use: Evaluating the role of self-esteem, anxiety, flow, and the self-rated importance of Internet activities. Computers in Human Behavior; 25: 490–500.

Man Sally,L(2006). Prediction of Internet Addiction For Undergraduates In Hong Kong, Honk Kong Baptist University.

Meerkerk,GJ; Van,Den; Eijnden, RJ; Vermulst, AA; Garretsen, HF.(2009).The Compulsive Internet Use Scale (CIUS): Some Psychometric Properties. Cyberpsychol Behav. Volume 12, Number 1.

Morham, j; Martin; Schumacher, P(2000). Incidence and Correlates Of Pathological Internet Use Among College Student.Computer In Human Behavior;16: 13-29.

Murali,V;George,S. (2007) An overview of internet addiction. Advances in Psychiatric Treatment; 13 : 24-30.

Rosenthal J(2009). The Effect of Internet Use and Treatment Sought in Individuals Diagnosed with Social Phobia. Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Doctor of philosophy Psychology. Walden University.

Shapira,N;Goldsmith,T;Keckr,P;Khosla,U;McElroy,S.(2000)Psychiatric features of individuals with problematic internet use. Affective Disorder; 57: 267-272.

Widyanto, L; Mc Murran, M.(2004) The psychometric properties of the internet addiction test.Cyberpsychol Behav;7(4):443-50.

Young, K (1996). Internet Addiction: The Emergence Of A New Clinical Disorder. Cyber Psychology and Behavior;1(3): 237-244.